

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง

ที่ อด. ๗๔๒๐๑ / ๗๓๐

วันที่ ๒๗ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทองผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง

เรื่องเดิม

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อ
ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และเข้าร่วมการ
ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency
Assessment: ITA) เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อสาธารณชน ป้องกันพฤติกรรมที่เป็นการ
ขัดกันแห่งผลประโยชน์ สร้างกลไกในการตรวจสอบการบริหาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อเท็จจริง

ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากหลายสาเหตุ ซึ่งการ
ดำเนินการป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน และเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วน
ราชการ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง ที่จะร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยการนำเครื่องมือ
ประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กร
จะไม่มีมีการทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการ
ดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การอนุมัติ อนุญาต
ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ๒) การใช้
อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง ๔) การบริหารงานบุคคล ๕) การจัดเก็บ
รายได้ โดยได้กำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อลดข้อผิดพลาดหรือลดความเสียหายที่อาจจะ
เกิดขึ้นในอนาคตต่อไปรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่นำเรียนมาพร้อมนี้

ข้อพิจารณาเสนอแนะ

เห็นควรพิจารณาการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อพิจารณาสั่งการเพิ่มเติมหากมีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาหากเห็นชอบตามเสนอ

(ลงชื่อ)

(นายยิ่งยศ หนูราช)

ตำแหน่ง นิติกร

/ ลงชื่อ.....

ความเห็น.....

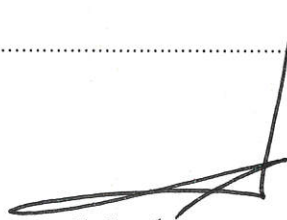
(ลงชื่อ)

(นายพิชัณณา พรหมณี)
ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็น.....

(ลงชื่อ)

(นายชัยวัฒน์ เกรงขาม)
ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็น.....

จ.จ.ป 11 ต. 11 ม. 800 ๗๗๗/๖๖๐

(ลงชื่อ)

(นายอาทิตย์ พัวตา)
ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้ /รับ สินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง
อำเภอบ้านฝาง จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากหลายสาเหตุ ซึ่งการดำเนินการป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน และเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง ที่จะร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับ หนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง ๔) การบริหารงานบุคคล ๕) การจัดเก็บรายได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทองได้กำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อลดข้อผิดพลาด หรือลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง

ธันวาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต

๑

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

๑

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

๑

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒

๑. การระบุความเสี่ยง

๓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๔

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๖

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๗

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๙

ภาคผนวก

๑๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นใน ลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการ ประชาชน

อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

1.การควบคุมความเสี่ยง	
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
3.เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	
4.การประเมินความเสี่ยง	
5.แผนบริหารความเสี่ยง	

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อม ประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมิน ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงใน ภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการ การปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจ ไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ใน ขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำ ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้ เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

๒. การวิเคราะห์ความ

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำมาก
- สถานะสีเขียวอ่อน : ความเสี่ยงระดับต่ำ สามารถควบคุมได้
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต(Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต(Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	ต่ำ	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก หรือไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงาน
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	ผลการดำเนินงานล่าช้ากว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มากกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๑ ปี
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท	ผลการดำเนินงานล่าช้ากว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มากกว่า ๓ เดือน แต่ไม่เกิน ๖ เดือน
๒	ต่ำ	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท	ผลการดำเนินงานล่าช้ากว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มากกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน
๑	ต่ำมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐ หรือน้อยกว่า	ผลการดำเนินงานล่าช้ากว่าเป้าหมายที่กำหนดไม่เกิน ๑ เดือน

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้ เป็น ๔ ระดับและจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
Degree of Risk = Likelihood x Impact

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง(Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ(Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง(Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ(Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๕. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix)

๕. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
๑.การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติอนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	๒x๔ (ปานกลาง)	๑.ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒.จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓.จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ ๒)ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	๓x๔ (สูง)	๑.ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาลให้กับเจ้าหน้าที่ ๒.ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่
๓.การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการตรวจรับงานที่ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ ๒.เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้างหรือคู่สัญญา หรือกิจการของญาติและพวกพ้อง	๔x๕ (สูงมาก)	๑.อบรมให้ความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒.ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน
๔.การบริหารงานบุคคล	๑. การเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน ๒) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม	๔x๕ (สูงมาก)	๑.การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒.ประกาศมาตรการนโยบายต่อต้านการรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตประพฤติมิชอบ

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
๕.การจัดเก็บรายได้	เจ้าหน้าที่รับสินบนจาก เจ้าของ ที่ดิน โดยการประเมิน ภาษีต่ำกว่าความเป็นจริง เพื่อ เอื้อประโยชน์ ให้เจ้าของที่ดิน หลีกเลี่ยงภาษีโดย การ เปลี่ยนแปลงการทำประโยชน์ ที่ดินทำให้การประเมินภาษีไม่ ถูกต้องตามอัตราภาษีที่ กำหนด	๓x๕ (สูงมาก)	๑.ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒.จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน สำหรับตำแหน่งหน้าที่จัดเก็บ รายได้

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
 ความเสี่ยง : การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

เหตุการณ์ความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ												หมายเหตุ	
			พ.ศ. ๒๕๖๘													
			ต.ค. ๒๕ ๖๗	พ.ย. ๒๕ ๖๗	ธ.ค. ๒๕ ๖๗	ม.ค. ๒๕ ๖๘	พ.ค. ๒๕ ๖๘	มิ.ย. ๒๕ ๖๘	ก.ค. ๒๕ ๖๘	ส.ค. ๒๕ ๖๘	๒๕ ๖๘	ก.ย. ๖๘	ต.ค. ๒๕ ๖๘	พ.ย. ๒๕ ๖๘		ธ.ค. ๒๕ ๖๘
๑.เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	๑.ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒.จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓.จัดทำ คู่มือ การให้บริการประชาชน	๑. ดำเนินการกำชับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. ประกาศเผยแพร่ มา ต ร ก ร ให้ กับพนักงาน เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบ														สำนัก/กอง ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดอุดรธานี
ความเสี่ยง : ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

เหตุการณ์ ความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ												หมายเหตุ
			พ.ศ. ๒๕๖๘												
			ต.ค. ๒๕ ๖๗	พ.ย. ๒๕ ๖๗	ธ.ค. ๒๕ ๖๗	ม.ค. ๒๕ ๖๘	พ.ค. ๒๕ ๖๘	มิ.ย. ๒๕ ๖๘	ก.ค. ๒๕ ๖๘	ส.ค. ๒๕ ๖๘	๒๕ ก.ย. ๖๘	ต.ค. ๒๕ ๖๘	พ.ย. ๒๕ ๖๘	ธ.ค. ๒๕ ๖๘	
๑.การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการตรวจรับงานที่ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ ๒.เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้างหรือคู่สัญญาหรือกิจการของญาติและพวกพ้อง	๑.อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒.ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน	๑. ดำเนินการกำกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. ประกาศเผยแพร่มาตรการให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนทราบ													กองคลัง ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
ความเสี่ยง : ด้านการจัดเก็บรายได้

เหตุการณ์ ความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ												หมายเหตุ	
			พ.ศ. ๒๕๖๘													
			ต.ค. ๒๕ ๖๗	พ.ย. ๒๕ ๖๗	ธ.ค. ๒๕ ๖๗	ม.ค. ๒๕ ๖๘	พ.ค. ๒๕ ๖๘	มิ.ย. ๒๕ ๖๘	ก.ค. ๒๕ ๖๘	ส.ค. ๒๕ ๖๘	ก.ย. ๒๕ ๖๘	ต.ค. ๒๕ ๖๘	พ.ย. ๒๕ ๖๘	ธ.ค. ๒๕ ๖๘		
๑.เจ้า ของที่ดิน หลีกเสี่ยงภาษี โดย การเปลี่ยนแปลง การทำประโยชน์ ที่ดิน ทำให้การ ประเมินภาษีไม่ ถูกต้องตามอัตรา ภาษีที่กำหนด	๑.นโยบาย No Gift Policy ๒.จัดทำคู่มือในการ ปฏิบัติงาน สำหรับ ตำแหน่งหน้าที่จัดเก็บ รายได้	๑.ดำเนินการ กำชับ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการ ดำเนินการตาม พรบ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้างพ.ศ.๒๕๖๒ และ หนังสื อ ส่ ง ก ร ที่ เกี่ยวข้อง ๒.เผยแพร่ประกาศ นโยบายให้กับพนักงาน เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบ														กองคลัง ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
๒.เจ้า หน้าที่รับ สิ้นบนจากเจ้าของ ที่ดิน โดย การ ประเมินภาษีต่ำกว่าความเป็นจริง																

กองคลัง
ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

ภาคผนวก

ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต

ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

- เรียกรับโดยเฉพาะการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร / คอนโด บ้านจัดสรร / โรงงาน
- ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐาน อำนาจความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมี ผังประกอบ จึงต้องว่าจ้าง ผู้ตรวจ หรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะ ได้ผ่านง่าย)
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลงรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับ ใบรับรอง ใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- การประเมินภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริง
- เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ
- พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการ ขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการเรียกรับ สินบนเพื่อ ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- การเปิดตรวจสินค้าของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ใช้ดุลพินิจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน • การตรวจเอกสารไม่ ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้
- การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
- การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ
- เจ้าหน้าที่ที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่า ที่รับไว้จริง/รับ เงินและออกใบเสร็จการรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด เช็ค นำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำ เงินไปใช้ส่วนตัวก่อน
- ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณี อาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความ จำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับ ใบอนุญาตเพื่อลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการ ก่อนพิจารณา ออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบ อาจเรียกรับในขั้นตอนของการพิจารณา
- การดำเนินการออกคำร้องมีการลัดคิวให้กับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ
- รับสินบนจากลูกค้าเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน
- การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายใน กรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

- การสุ่มตรวจสอบสถานที่ตั้งสถานบริการ/สถานประกอบการที่ขออนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
- การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้ผู้ขออนุญาตบางราย ที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์
- เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แกะไขแบบ สำรอง แกะไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือ บัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น

๒. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

- การเข้าตรวจ หรือเยี่ยม สถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนา นำไปสู่ การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน
 - การเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนัก
 - การบิดผันข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา
 - การทำบัตรสนเท่ห์ว่ามีเรื่องร้องเรียนผู้ประกอบการเพื่อทำการตรวจ คั่น กรณีผู้ประกอบการ ร้านค้านั้น ๆ ที่ไม่จ่ายเงินพิเศษรายเดือน
- การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือ เก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ
- การใช้ดุลพินิจในการ อนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา วิจัยต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น
- การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน/การเรียกเงินค่าแรกเข้า (แป๊ะเจี๊ยะ) เพื่อแลกกับการเข้าเรียนในโรงเรียน
 - ใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณ ลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการ ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกผลประโยชน์ในภายหลัง
 - การประเมินราคาไม่ตรงกับสภาพทรัพย์สินที่นำมาจํานา
 - การเปลี่ยนทรัพย์สินที่ลูกค้านำมาจํานา
 - การยกยอกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจคั่น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง
 - การลดปริมาณของกลางเพื่อลดโทษ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
 - การกรรโชก (รีดไถ) เรียกเอาทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด
 - การเข้าตรวจคั่น ปกปิด ซ่อนเร้นไม่มีหมายค้น
 - การทำร้ายร่างกายเพื่อให้รับสารภาพ
 - รู้เห็นกับผู้ที่มาทํา การประมุขของหลุดจํานา มีการให้ข้อมูลการจํานายของหลุดจํานาล่วงหน้ากับพรรคพวกของตนเอง
 - การแอบอ้างชื่อบุคคลอื่น หรือชื่อลูกค้ํา ยกยอกทรัพย์สินจํานาออกไป

- เจ้าหน้าที่ของรัฐ รู้เห็นในการปลอมแปลงและใช้เอกสารปลอม เช่น การปลอมระวางแผนที่ มีการปกปิดและให้ถ้อยคำ รับรองอันเป็นเท็จเกี่ยวกับสภาพที่ดิน

- ผู้บังคับใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

- ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการ นำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตาม ใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ

- เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก

- ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย

- การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ ราย ขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง

- ในการกำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ เนื้อ งาน ที่เกินความจำเป็น (Over Designs) เพื่อให้มีการประมาณการราคา ในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน

- คณะกรรมการกำกับการจ้างที่ปรึกษา / คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้งเกินความ จริง เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ

- คณะกรรมการ หรือ อนุกรรมการต่าง ๆ ของหน่วยงานมีการประชุมที่เกินความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ย ประชุม

- การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส

- มีการใช้ดุลพินิจในเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง

- การกำหนดราคากลางไม่ใช่ค่า K มาปรับ

- ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุที่ขออนุมัติมาใช้

- ผู้รับจ้างปล่อยปละละเลยให้ผู้รับจ้างเหมาช่วง

- มีการกำหนดคุณสมบัติของวัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน

- การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง

- คณะกรรมการ ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไป ท การตรวจรับงานก่อสร้าง

- มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา

- มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการ กำหนดขึ้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็น ผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน

- การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ
